

Malsta kyrka

Antikvarisk kontroll vid omläggning av norra delen av bogårdsmuren, Malsta kyrka, Malsta socken, Norrtälje kommun, Uppland

Lisa Sundström
Rapport 2009:45

Malsta kyrka

Antikvarisk kontroll vid omläggning av norra delen av bogårdsmuren, Malsta kyrka, Malsta socken, Norrtälje kommun, Uppland

Lisa Sundström
Rapport 2009:45

Omslagsbild: Malsta kyrka, foto: Lisa Sundström, bildnr: lp20090503

Rapporten finns i PDF-format på adressen
stockholms.lans.museum

Sickla Industriväg 5B, 131 34 Nacka
Tel 08-586 194 00 Fax 08-32 32 72
Webb: stockholms.lans.museum

© Stockholms läns museum
Produktion: Stockholms läns museum

Allmänt kartmaterial: Lantmäteriverket. Medgivande 97.0133

Nacka 2009

Innehåll

Sammanfattning av utförda åtgärder	7
Administrativa uppgifter	7
Byggnadshistorik med relevans för ärendet.....	7
Utförda åtgärder.....	7
Avvikelser från arbetshandlingar.....	11
Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder.....	11
Övriga handlingar med relevans för ärendet	11

Sammanfattning av utförda åtgärder

Arbetet har bestått i omläggning av ca 20 meter mur i den norra delen av bogårdsmuren kring Malsta kyrka.

Administrativa uppgifter

Objekt: Malsta kyrka

Socken: Malsta

Kommun: Norrtälje

Landskap: Uppland

Arbetshandlingar: -

Länsstyrelsens beslut: 433-07-108088

Byggherre/beställare: Norrtälje-Malsta församling

Byggledare/arkitekt: -

Entreprenörer: Byggföretaget Lennart Jansson i Månkarbo AB, Månkarbo

Antikvarisk kontrollant: Stockholms läns museum, Lisa Sundström, Lars Andersson

Byggnadstid: oktober-november 2009

Antikvarisk slutbesiktning: 2009-11-24

Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Malsta kyrka härrör får slutet av 1200-talet eller omkring 1300. Innan bogårdsmuren av sten uppfördes kring kyrkan omgärdades den av ett stängsel av träbalkar. Den nuvarande muren uppfördes 1764-65 av grästen utan bruk. Muren reparerades omkring 1800-talets mitt. 1931 utvidgades kyrkogården och muren åt söder efter förslag av arkitekten Årland Noreen. En del av den den norra och den västra bogårdsmuren lades om för ett 10-tal år sedan.

Utförda åtgärder

Den befintliga muren hade delvis rasat och hade med anledning av tidigare påbyggnader ojämn nivå samt belagd med ett tjockt lager jord och växter.

Bogårdsmurens stenar togs bort och lades tillbaka i samma höjd och bredd som den befintliga, med undantag för en avjämning av nivån i höjd med sakristian. Muren var uppbyggd som en skalkmur utan bruk med mindre stenar som fyllning. Murens bredd var ca 1,30-1,40 nedtill och ca 1,30-1,20 upptill med en höjd av ca 1,20-1,30. Komplettering av sten har utförts med stenmaterial som tagits från Norrtälje kyrka.

En okulär besiktning av befintligt stenmaterial utfördes av en arkeolog för kontroll av stenmaterialet med hänsyn till att bogårdsmurar ofta är en fyndplats för

runstenar. Vid besiktningen hittades inget av intresse. Då bogårdsmuren vid besiktningstillfället redan var omlagd har en fullständig kontroll av stenmaterialet ej kunnat genomföras.

Överblivet stenmaterial efter omläggningen placerades i slänten norr om bogårdsmuren för att kunna återanvändas som kompletteringsmaterial vid framtida omläggningar av bogårdsmuren. Stenmaterialet kommer att täckas av jord.

Efter omläggning av Malsta kyrkas norra bogårdsmur. Foto: Lisa Sundström. Bildnr: lp20090405.

Omläggning av mur vid Malsta kyrka. Foto: Lisa Sundström. Bildnr: lp20090505.

Omläggning av mur till väster om grindstolpar. Foto: Lisa Sundström. Bildnr: lp20090506.

Omläggning av bogårdsmuren norr om kyrkan från den del som lades om under 1990-talet. Murdelen i väst är omlagd för ett 10-tal år sedan och är lagd med en alltför väl lagd karaktär. Foto: Lisa Sundström. Bildnr: lp20090507.

Överblivet stenmaterial efter omläggningsarbetet lades i slänten norr om kyrkan och kommer att täckas med jord. Foto: Lisa Sundström. Bildnr: lp20090508.

Avvikelser från arbetshandlingar

Den antikvariska kontrollanten kallades först när omläggningsarbetet i stort sett var klart för dokumentation av bogårdsmuren innan och under arbetena ej utförts.

Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Omläggningsarbetet av bogårdsmuren har i övrigt utförts i enlighet med länsstyrelsens är väl utfört.

Övriga handlingar med relevans för ärendet

Omläggning av kyrkogårdsmur, Malsta kyrka, Kontrollrapport över utförda arbeten 2009, Ulf Jansson, Lennart Jansson i Mänkarbo AB